

ἀνεβοκατεβάζω κοιν. ἀνιβουκατιβάζου βόρ. ιδιωματ. ἀν'βουκατ'βάζου Ἡπ. (Ζαγόρ.)

Ἐκ τῶν ρ. ἀνεβάζω καὶ κατεβάζω. Ἡ λ. καὶ ἐν Ἑρωτοκρ. Γ 222 (ἐκδ. ΣΞανθοῦδ.) «κι ἀνεβοκατεβάζουν το κ' ἐκεῖνο πάντα τρέμει».

1) Ἀναβιβάζω καὶ καταβιβάζω τι κατ' ἐπανάληψιν κοιν. : Ἀνεβοκατεβάζει τὸ κεφάλι του - τὰ χεῖρά του - τὰ φρύδια του. Ἀνεβοκατεβάζουν τὴ σημαία κοιν. || Ἄσμι.

Τὰ μάθια σου μὲ σφάζουνε δὲ τὰ κλίνης κάτω κι ἀνεβοκατεβάζης τα καὶ κἀνὴς μου τὸ νᾶττο (νᾶττο = αἶτο, νεῦμα) Κρήτ. 2) Ὑποτιμῶ καὶ ὑπερτιμῶ διαδοχικῶς Ἀθῆν. : Ἀνεβοκατεβάζουν τὴ λίρα. 3) Μεταφ. διαλογίζομαι ἰδίᾳ κακά, βυσσοδομῶ Ἡπ. (Ζαγόρ.) : Τί ἀν'βουκατ'βάεις ;

ἀνεβοκατεβαίνω κοιν. ἀνιβουκατιβαίνου βόρ. ιδιωματ. ἀνιβουκατιβαίνου Λυκ. (Λιβύσσ.) ἀνιβουκατ'βαίνου Ἡπ. (Ζαγόρ.) ἀνηοκατηαίνω Μεγίστ. ἀνεοκατεαίνω Κάρι.

Τὸ μεσν. ἀνεβοκατεβαίνω.

1) Ἀναβαίνω καὶ καταβαίνω συνεχῶς, κατ' ἐπανάληψιν κοιν. : Σήμερα ὅλο ἀνεβοκατεβαίνεις. 2) Ἀνεβοκατέβηκα σήμερα 'ς τὸ σπίτι ὡς εἴκοσι φορὲς κοιν. Αὐτὸς ζουρλάθ'κι, δὲ βλέπ'ς πῶς ἀν'βουκατιβαίν' τ'ς σκάλης ; Ζαγόρ. || Ἄσμι.

Ὅταν σ' ἐγέννα ἡ μάνα σου, οἱ ἐκκλησιᾶς σημαῖναν κ' οἱ ἄγγελοι ἀπ' τὸν οὐρανὸν ἀνεβοκατεβαίναν Βιθυν. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Διήγ. παιδιόφρ. στ. 1058 (ἐκδ. Wagner σ. 178) «ὁ σκύλλος δὲ ὡς ἔστεκεν βλέπων τὰ γεγονότα | ἐβάβυσεν ἀπομακρὰ, ἐξέσπασε τὸν χοῖρον, ἀνεβοκατεβαίνε...» 2) Κινοῦμαι ἐπάνω καὶ κάτω, ἀνιψώνομαι καὶ κατέρχομαι, σαλεύω κοιν. : Ἡ βάρκα ἀνεβοκατεβαίνει 'ς τὰ κύματα κοιν. || Ποιήμ.

Σύννεφα μαῦρα καὶ βαρὲὰ ἀνεβοκατεβαίνουν καὶ φεύγουν σὰ φαντάσματα

ΑΒαλαωρ. Ἔργα 3,24

Κι ὅπως κοχλάζει ἀπ' ἄνεμον ἡ φουσκωμένη λίμνη, ἔτο' ἀνεβοκατεβαίναν οἱ ἀμάλαγοί της κόρφοι ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 2,72. 3) Φοιτῶ που τακτικά, ἐπισκέπτομαι συχνὰ Κρήτ. κ. ἀ. : Ἄσμι.

Πέ μ', ἂ δὲν ἔχω διάφορο, νὰ μὴ περνωδιαβαίνω, γιὰτὶ μαλιὼν' ἡ γειτονιὰ π' ἀνεβοκατεβαίνω Κρήτ. 4) Ὑπερτιμῶμαι καὶ ὑποτιμῶμαι διαδοχικῶς Ἀθῆν. : Ἀνεβοκατεβαίνει ἡ λίρα - τὸ τιρὶ - τὸ ψωμί κττ.

ἀνεβοκατεβασίδι τό, Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀνεβοκατεβαίνω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίδι. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. ἀβγατίζω - ἀβγατίδι, βρίζω - βρισίδι, σκουπίζω - σκουπίδι.

Ἀνοδος καὶ κάθοδος ἐπανειλημμένη : Ἐξεποδαρίστηκα σήμερα μὲ τὸ ἀνεβοκατεβασίδι καὶ μὲ τὸ ἔδα κ' ἔβγα. Συνών. ἀνεβοκατέβασμα 1.

ἀνεβοκατέβασμα τό, κοιν. ἀνιβουκατέβασμα Λυκ. (Λιβύσσ.) Σάμ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀνεβοκατεβαίνω.

1) Ἀνεβοκατεβασίδι, ὁ ἰδ., κοιν. : Τ' ἀνεβοκατέβασμα τοῦ βουνοῦ. Κουρᾶστηκα σήμερα ἀπὸ τ' ἀνεβοκατεβάσματα τῆς σκάλας κοιν. Τ' ἀνεβοκατεβάσματα τῶν καλικαντζάρων (ἡ διὰ τῆς καπνοδόχου ἄνοδος καὶ κάθοδος των) Κύθν. || Φρ. Τῆς τύχης τ' ἀνεβοκατεβάσματα (αἱ μεταβολαὶ) Λεξ. Δημητρ. β) Αἱ συχναὶ ἐπισκέψεις κοιν. : Δὲ μ' ἀρέσουν τ' ἀνεβοκατεβάσματα τοῦ δεινα. 2) Ἀνύψωσις καὶ κατάπτωσις, ἡ πρὸς τὰ ἄνω καὶ κάτω κίνησις ΚΠαρορ.

Τὸ μεγάλ. παιδ. 194 : Τὸ ἀνεβοκατέβασμα τοῦ στήθους.

3) Διαδοχικὴ ὑπερτίμησις καὶ ὑποτίμησις τῆς ἀξίας πράγματός τινος Ἀθῆν. : Τ' ἀνεβοκατέβασμα τῆς λίρας.

ἀνέγκαιρος ἐπίθ. Ἡπ. ἀνίγκαιρος Ἡπ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ἐπιθ. ἔγκαιρος.

1) Πρόσφατος : Ἀνέγκαιρος θάνατος. Ἀνέγκαιρη λύπη.

2) Ὁ μὴπω χρησιμοποιοῦν, καινουργῆς : Ἀνέγκαιρο φόρεμα. Συνών. ἄγγιχτος 2, ἀγκαίνιαστος 2, ἀνέγλυτος 3, ἀφόρετος, καινούργιος.

*ἀνεγκούνᾳστος ἐπίθ. ἀγκούνᾳστος Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ἐγκουνᾳστος < ἐγκουνᾳζω.

Ὁ μὴ περιτυλιχθεὶς μὲ ἐγκούνᾳ, ἦτοι σπάργανα, ἀσπαργάνωτος, ἐπὶ βρέφους : Τὸ παιδίον ἀγκούνᾳστον ἐνι Οἶν. Ἐφέκεν τὸ μωρὸν ἀγκούνᾳστον Χαλδ.

ἀνέγλυτος ἐπίθ. Κρήτ. Πόντ. Ρόδ. ἀνέγκλυτος Ἡπ. — Λεξ. Γαζ. (λ. ἀνεπαιτίαστος).

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀνέγκλυτος.

1) Ὁ μὴ ἐλθὼν εἰς γάμου κοινωνίαν, ἄγαμος Κρήτ. : Κορίτσι ἀνέγκλυτο. || Παροιμ. Ἀνέγκλυτος προξενητὴς γιὰ λόγον του γυρεύγει. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Γεωργηλ. Θανατ. Ρόδ. στ. 27 (ἐκδ. Wagner σ. 33) «τὲς κόρες τὲς ἀνέγκλυτες καὶ τὲς οἰκοκυράδες». Συνών. ἀνύπαντρος. Πβ. ἀγυναίκιστος, ἀνάντριςτος, μαγκούφης.

2) Ἀμεμπτος, ἄψογος Ρόδ. — Λεξ. Γαζ. 3) Καινουργῆς Ἡπ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀνέγκαιρος 2. 4) Ὁ μὴ σκαφεὶς, ἄσκαπτος Κρήτ. : Ἀνέγκλυτη γῆς.

ἀνειδεμὴ σύνδ. Λευκ.

Ἐκ τῶν συνδ. ἀν καὶ εἰδεμή.

Σύνδεσμος ὑποθετικὸς, διὰ τοῦ ὁποίου εἰσάγεται πρότασις δηλοῦσα ἄρνησιν τῆς ἐννοίας τῆς προηγουμένης : Ἄν θά 'ρθῆς αὐριο, καλὰ, ἀνειδεμὴ καὶ δὲν ἔρθῆς, νὰ μὲ ἀββιζάρῃς. Συνών. εἰδεμή.

ἀνειδgos ἐπίθ. Κεφαλλ. ἀνειδgους Σκόπ.

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀνειδεος.

1) Δύσμορφος, δυσειδὴς ἐνθ' ἀν. : Ἀνειδgου κοινῆτος Σκόπ. Συνών. ἄσκημος, ἀντίθ. ὁμορφος, ὡραῖος.

2) Νοσηρὸς, καχεκτικὸς, ἰσχνὸς Κεφαλλ.

ἀνειπίωτος ἐπίθ. σύνθη. ἀειπωτος Πελοπν. (Καλάβρυτ. Τριφυλ.) ἄπωτος Πελοπν. (Ἄρκαδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *εἰπωτος παρὰ τὸ εἶπα ἀόρ. τοῦ ρ. λέγω.

1) Ὁ μὴ λεχθεὶς, ἄρρητος σύνθη. : Αὐτὸ εἶναι ἀνειπίωτο. Λόγια ἀνειπίωτα. Κουβέντες ἀνειπίωτες σύνθη. Αὐτὸς ὁ λόγος εἶναι ἀειπωτος Τριφυλ. Ἐχομε πολλὰ ἀειπίωτα αὐτόθ. || Ἄσμι.

Ἀκόμα ὁ λόγος ἄπωτος κι ἀκόμα λόγος ἦδαν

Ἄρκαδ. Συνών. ἀναχάσκιστος, ἀντίθ. εἰπωμένος (ἰδ. λέγω). 2) Ὁ μὴ δυνάμενος νὰ λεχθῇ, ἀνέκφραστος, ἐπὶ καλοῦ καὶ κακοῦ πολλαχ. : Παρατήρησε μὲ ἀνειπίωτη χαρὰ ΚΘεοτόκ. Οἱ σκλάβ. 34. Ἀνειπίωτες συφορὲς Λεξ. Πρω. Ἦτανε κατὶ ἀφάνταστο κι ἀνειπίωτο ἡ τρεχάλα τους ΓΒλαχογιάνν. Γῦροι ἀνέμ. 40. Ἀνειπίωτες ὁμορφάδες ΚΜπαστ. Ἀλιευτ. 160 || Φρ. Αὐτὸ εἶναι ἀπὸ τ' ἀνειπίωτα (ἐπὶ αἰσχροῦ) Πελοπν. (Κορινθ) — Λεξ. Δημητρ.

*ἀνειρήνευτος ἐπίθ. ἀνερῆνευτος Μέγαρ. ἀρήνευτος Μέγαρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *εἰρηνευτός < εἰρηνεύω, παρ' ὃ καὶ ῥηνεύω.

